

Mesecnik

NAROCNINA:

Letno: \$^m/_n 2.—

Inozemstvo: Dolar 1

Redacción y Administración:

Calle MERCEDES 2879

Villa Devoto.

IZSELJENEC

EL EMIGRANTE

(Periódico yugoeslavo)

Destinatario:

Sr. *D. 25. 246/247*

Leto!

BUENOS AIRES, 1. marca 1928.

Steb. 1.

NASE SMERNICE.

Potreba in želja mnogih sta povzročili, da smo začeli izdajati lističe «Izseljenec», ki bo odslej prihajal vsak mesec med vas. Noče nikomur škodovati, ampak koristiti vsem v dušnem in telesnem oziru. Zato je prav, da že takoj v prvi številki povemo odkrito, kaj je naš namen.

Hocemo slovenskim izseljencem ohraniti vero njih očetov t. j. sveto katoliško vero. Dandanes se vsepovsod oznanjuje neka nova vera. Vsepovsod vstajajo krivi preroki, ki nee več ali manj razločno: «Ni Boga, ni neumrljive duše, ni posmrtnega življenja. Človek, jej, pij, uživaj, saj po smrti ni nič. Zato pa ni treba v cerkev hoditi, ne biti, ne zakramentov prejemati, človek je samo bolj razvit». To je nova vera, vera v materijo (snov, tvarina). Pristasi te nove vere se imenujejo materijalisti, ker poznajo samo materijo: meso, kruh, pijaco, denar. Le to, kar se da z oči videti, z rokami prijeto, pojediti in popiti, le to jim je resnica, le to je njih vera, vse drugo ni nič.

Ali je to tudi res? Ali ni to velika zmota? Kako si moremo potem razlagati življenje? Ali more snov (materija) postati ziva sama po sebi? Ali moremo in moramo res samo to verovati, kar z roko primemo? Kaj pa zrak, veter, vročina, bolečina, žalost, veselje, ljubezen, sovrastvo, mirna ali težka vest? Ali niso to stvari, ki jih ne vidimo, pa jih vsi verujemo? Kje je pa pamet pri materijalistih? Zdi se, da je res nimajo. «Neumnez je rekel v svojem srečju: Ni Boga.» (Psalm 13, 1.) Zato pa bomo učili to, kar so verovali nasi očetje in dedje: Je Bog, Jezus Kristus je resnično Sin božji, Odresenik sveta, ustanovitelj sv. Cerkve, ki nas uči samo resnico in ki nas vodi prav gotovo proti večni sreči, če bomo sv. Cerkev poslušali in živeli po njenih naukih. Ta vera človeka osrečuje, ob dnevnih stiske ga tolazi, dviga kvisku in naposled tudi v resnici pripelje v blazeno večnost. To so verovali in verujejo ne samo preprosti ljudje, ampak tudi veliki učenjaki, kakor sv. Tomaz Akvinski, Paster in drugi. Materija (snov) sama človeka ne osrečuje. Ako človek ni drugega kakor kup blata (materije), ali se potem se izplaca živeti, se mučiti in trpeti? Ne, ne! Je neumrljiva duša, ki prebiva v našem telesu; je Bog nad nami, ki vse dobro plačuje in vse hudo kaznuje. Tega Gospoda Boga je treba tudi v Ameriki castiti, mu služiti. To lepo in osrečujočo naso sv. vero bomo učili, pri tem pa ne mislimo nikogar zaliti.

Skrb za vsakdanji kruh, želja za srečo je vas, predragi izseljenci, pognala po svetu in pripeljala v Juzno Ameriko. Zelimo, da se vam ta želja izpolni in da najdete tukaj svojo srečo. Toda pri vsem tem vas ne bomo nehali opozarjati na večno srečo, katere boste le tedaj deležni, če boste živeli po božjih in cerkvenih zapovedih.

Nadalje povemo, da bomo budili vašo zavest. Smo in ostanemo vaši prijatelji. Nase lepe domovine in mile materine govoričice ne bomo nikdar pozabili. Gojili pa bomo tudi najozje stike z brati Hrvati in Srbi, ki so nam najbližji in ki so Jugoslovani, kakor smo mi. Toda vedno bomo poudarjali, da smo Slovenci Slovani, katerih je do 150 milijonov po vsem svetu in katere aka se velika in slavna bodočnost.

Odločno smo veliki prijatelji izobrazbe in napredka. Zato bomo pospeševali snovanje knjižnic, prosvetnih društev in drugih gospodarskih organizacij. Vabimo in prosimo vse, ki imajo veselje pri tem velevaznem delu pomagati. Če nam javijo. Vsak more in mora oni način nam pomagati. Če pa ne more, pa ne sme, samo javi se naj nam.

Končno klicemo vsem slovenskim izseljencem: **Bratje, organizirajte se, v dobri organizaciji je napredek, moc, lepsa bodočnost.** Izrabite vsako priliko, da se izobrazujete. Pridno berite lepe in koristne knjige. Kjerkoli je vas vsaj deset, pa zasukajte prosvetno društvo ali kako drugo koristno organizacijo. Obrnite se na uredništvo. «Izseljenec», ki vam bo slo v vsakem oziru na roke, preskrbelo knjige, pravila itd.

Naj ponovimo: **Smo odločni katolicani, zavedni Slovenci in Slovani ter veliki prijatelji izobrazbe, vsestranskega napredka in organizacije.** Obracajte se na nas, odgovorili bomo vsakemu. Nas naslov je: Izseljenec, Mercedes 2879, B. Aires.

IZSELJENISKO SKRBTVO.

Dasi bi se dalo v domovini na razne načine omejiti brezposelnost, vendar se bodo ljudje več ali manj vedno selili v tujino za zaluzkom. Ti se ne smejo prepustiti samim sebi, temveč se jim mora pomagati. Toda bilo bi napacno, ako bi se vsa skrb hotela zvrniti na državo. Nasa država stori, kolikor more. Toda privatna skrb za izseljenec je bila do sedaj in je se skoro enaka nieli. Zato se veselimo, da so se v zadnjem času v domovini ustanovile razne organizacije za izseljenec. Pricakujemo, da ne bodo samo na papirju, ampak da bodo tudi delovale. Treba je, da se privatna skrb za izseljenec tudi med izseljeneci samimi organizira. Nasa društva naj ne bodo samo na papirju, ampak naj se zavzamejo za novodosle nase rojake.

Organizirana skrb v tujini bi morala stopiti v stik z izseljeniskimi organizacijami v domovini. Kako se naj to izvrši, je stvar medsebojnega dogovora. Dalje je potrebno, da privatno izseljenisko skrbstvo deluje v zvezi in po dogovoru z državnim izseljeniskim skrbstvom. Le ako se bo delalo složno in sporazumno ter zivahno, je uspeh zagotovljen.

Prvo in najpotrebnejša stvar je, da izseljenec dobi delo. To izpeljati, naj premisli merodajni faktorji, v domovini in v tujini. To ni stvar samo posameznika, ampak je stvar skupnosti, nas vseh.

S tem, da dobi izseljenec delo, se ni njegovo skrbstvo pri kraju. Malega človeka je treba prosvetno in gospodarsko in, ce je mogoče, tudi versko organizirati. Izseljenec so potrebna prosvetna društva, v katerih se naj vrse poučna predavanja, domače igre, kjer naj dobi vsak izseljenec poučne knjige itd., dalje tamburaska, pevška, telovadna in sportna društva.

Kjer je dovolj skupno naseljenih nasih ljudi, naj osnujejo slovensko zupnijo s slovensko solo. Zato je pac zeleti, da bi se Slovenci skupno kolonizirali. Treba je delati na to, da pridejo nasi ljudje do lastne zemlje. Ta jim bo dala samostojnost in lepo bodočnost. Na ta način bodo najlaglje ohranili svoj jezik, svojo vero, svoje sege in navade. Kjer ni mogoče ustanoviti zupnije, naj poklicejo slovenskega duhovnika od casa do casa, da morejo zadostiti svojim verskim dolžnostim, zlasti o veliki noci.

Cprav je nas Slovencev malo, vendar si s pridnostjo lahko ustvarimo lepo organizirano izseljenisko skrbstvo. Treba je le, da vsi merodajni faktorji store svojo dolžnost. Ti «merodajni faktorji» so nase oblasti in vsak nas človek, torej tudi Ti. Tudi Ti si poklican in vabljen, da sodelujes pri izseljeniskem skrbstvu, in sicer s tem da si marljiv in vesten, da pristopis k raznim društvom in da delujes, kakor bo doloceno, da se skrbi za izseljenec.

ZEMLJA.

Veliko je zanimanje slovenskih izseljencev za zemljo. Mnogi bi se radi naselili in začeli obdelovati to se devisko zemljo v Argentini, ki donasa več koristi kakor vsako drugo delo, bodisi v tovarnah ali rudnikih, na cesti ali na železnici itd. Toda, kar primanjkuje nasim rojakom, je denar, da lahko zemljo kupijo ali prevzamejo. Z denarjem je vprasanje zemlje lahko. Redkokdaj se pa ponudi prilika, da se zamore nas delavec, kmet, osamosvojiti in postati neodvisen gospod na svoji zemlji brez kapitala. Tako izredno priliko pa nudimo sedaj nasim rojakom, kateri se zelijo posvetiti obdelovanju zemlje. **Pogoji so sledeci:**

Vsaka družina dobi v najem 100 hektarjev zemlje, katero si na licu mesta izbere in ne placa za to prvo in drugo leto nicesar, tretje in cetrtro leto po 15 % od prihoda zetje, peto, sesto in sedmo leto pa po 20 % od prihoda zetje. Nadalje dobi kreditirano: seme, poljedelško orodje in razne potrebšcine,

zivino za obdelovanje polja, iz gozda si pa lahko vzame potrebni les za zgraditev stanovanja. V casu zetje se lahko posluži brezplačno velikih strojev (trilladoras), katere stavi na razpolago gospodar brezplačno, ter si lahko najme nekaj delavcev, ako sam ne zmore vsega dela, katere placa polovico gospodar. **V drugem letu si najemnik lahko kupi 20 ha zemlje za sebe, po \$ 80 hektar, kar izplacuje potem v 33 letih.**

Zemlja se nahaja v sredini provincije Córdoba v lepem kraju, ob železnici, je deviska in rodovitna, in je par ur oddaljena od mesta Córdoba.

Ta prilika je za sedaj, kot poizkus, samo 10 familijam, katere bodo pazljivo izbrane. Familija se razume tako, da steje vsaj 3 delazmorne člane. Lahko se spravijo skupaj tudi po 3 ali 5 moskih. Biti pa morajo pravi poljedelci.

Kdor je pazljivo prestudiral navedene pogoje, ta bo gotovo razvidel, da je s tem v resnici reseno največje vprasanje slovenskih izseljencev v Argentini, ker je s tem dana možnost, da stvorimo svojo naselbino, katere bo kasneje nudila zatočisce marsikaterem rojaku, ko bo brez dela.

Ne zamudite te edine prilike. Prestudirajte, premislite in odločite se.

Vsak interesent naj poslje sledece podatke: Ime, stevilo članov družine, njih imena in starost, kdaj lahko prevzame zemljo, kako dolgo je v Ameriki, kaj dela sedaj in točen naslov. Najboljše pa je, ce se osebnost zglasi v «Slovenski Pisarni», Donato Alvarez 2518, (Paternal), Buenos Aires.

KOLIKO JE NAS?

Nihče ne ve točno, koliko je nas Slovencev v Juzni Ameriki. Nekateri trdijo, da najmanj 15.000, drugi zopet visje ali zopet manj. Nekdo je trdil, da je bilo samo v Braziliji pred 30. leti do 10.000 Slovencev. Nihče se ni zanje zmenil. Koliko je tam se od teh izseljencev, ne vemo. Tudi ne vemo, koliko je nas v Argentini. Vecina je Primorcev iz Italije, toda eno leto sem prihajajo Slovenci iz Jugoslavije. Skoro ni ladje iz Srednje Evrope, ki ne bi nekaj Slovencev pripeljala.

Uredništvo «Izseljenec» bi rado sestavilo statistiko vseh nasih izseljencev. Zato se obracamo do njih z nujno prosnjo za sodelovanje. Prosimo za sledece podatke:

1.) Koliko je vas izseljencev v vašem kraju? Kratek opis naselbine. S cim se peate? Na polju? v tvornici? v gozdu? Kdaj so se Slovenci v doticnem kraju naselili?

2.) Ali imate kako društvo? Ime naslov društva, imena odbornikov. Ako nimate društva, ali si ga zelite ustanoviti?

3.) Navedite po možnosti naslove vseh nasih ljudi v vasem kraju. Navedite, koliko je delavcev, koliko obrtnikov, koliko kmetov — kolonistov?

4.) Imenujte nam sposobne ljudi ki bi nasemu urednistvu sporočali vse novice, vse vazne podatke iz vaše kolonije in ki bi nas list sirili med kolonisti.

5.) Dalje bi urednistvo rado vedelo, ali so izseljenci italijanski ali jugoslovanski državljani? Ali so oženjeni ali sameci? Ali imajo družine tukaj ali v Evropi? Dalje bi radi vedeli stevilo otrok in njih starost.

Ako nam ne morete poslati točnih podatkov, poslijte, kolikor pac morete. Za vse podatke vam bomo jako hvalezni. Sestavili bomo kartoteko nasih izseljencev, ki se bo upotrebljevala za razne koristne namene. Posiljajte na naslov: Izseljenec, Mercedes 2879, Buenos Aires.

USTANOVITEV DRUSTVA

«SLAVIJA» v Buenos Airesu.

Na pismeno povabilo sestalo se je v nedeljo 5. 2. 1928. ob 3. uri pop. v dvorani Jug. Doma v Buenos Airesu okrog 40 Slovencev z namenom, da se ustanovi društvo «Slavija».

Po obsirnem govoru g. sklicatelja, v katerem je lepo prikazal potrebo po organiziranju vseh Slovencev, posebno tukaj v tujini, v močno in širokogrudno društvo, katero bi bilo v stanu z uspehom delovati v korist slovenskim naseljenem in delovati tudi na zblizanje in medsebojno spoznavanje vseh slovanskih narodov sploh, in po precitanju pravil društva, je vecina prisotnih z navdušenjem in odobravanjem sprejela pravila društva «Slavija» in je k istemu takoj pristopila in se vpisala.

Izvoljen je bil na to zacasni Osrednji Odbor «Slavije» iz sledecih članov: Rudolf Leban, Albert Princic, Rajko Rajer in Franc Sue, ter sledeci Odbor Slovenske Podružnice «Slavije» v Buenos Aires: Predsednik: Rudolf Leban; podpredsednik: Prof. Albert Princic; tajnik: R. Rajer; Blagajnik: Franc Sue; tajnikov nam.: Josip Tie; blagajnikov nam.: Mirko Pollak; Odborniki: Franc Moze, Ivan Cerar, Franc Lakner in Peter Cajhen. Preglednika racunov: Jernej Flor, Franc Setina.

«Slavija» kot vseslovansko društvo ima sledeci cilj in program.

Cilj društva: Doseci prosvetno, gospodarsko in politieno zblizanje vseh Slovanov.

Program: Organizacija krajevnih, pokrajinskih in drzavnih podružnic društva «Slavija» povsod, kjerkoli zive Slovani.

Vse drzavne podružnice sestavljajo Vseslovansko Osrednjo Zvezo društva «Slavija».

Delovanje se vrsi potom okroznice, casopisov, revij, predavanj, prireditev, izletov in potom gospodarskih, prosvetnih in podpornih akcij.

«Slov. Podružnica Slavija»-Buenos Aires ima pa sledeci cilj in program:

a) Buditi med slovenskimi izseljenci zavest narodne in vseslovanske vzajemnosti.

b) Ustanovitev «Slovenskega društvenega doma in jugoslovanskega,

oziroma slovanskega izseljeniskega doma v Buenos Airesu.

c) Preskrbeti slovenskim doseljencem brezplačno delo.

d) Vsestransko delovati za prosvetni in gospodarski napredek Slovencev v Argentini.

e) Podpirati ustanovitev krajevnih podružnic «Slavije» povsod po Juzni Ameriki, kjerkoli zivi vecja skupina slovenskih naseljencev.

f) Potom casopisja, predavanj, prireditev in izletov vzdrževati zvezo z vsakim poedincem Slovencev, z ostalo jugoslovansko in slovansko naselbino v Argentini in zvezo z domovino in ostalimi slovanskimi narodi.

g) Pomagati hoce v vsakem oziru vsakemu Slovencev in sploh vsakemu Slovancu ne glede na njegovo politieno in versko naziranje.

Kakor lahko vsak citatelj sam razbere, je ustanovitev tega društva s tako vaznim programom lep pojav splosne težnje po organizaciji, katera naj bi doprinesla k splošnemu, prosvetnemu in gospodarskemu napredku naše mlade slovenske naselbine tukaj v Argentini.

Ceravno obstojijo tudi ze druga slovenska društva tukaj, kot n. pr. Pevsko Društvo «Primorje», je ustanovitev novega društva le znak napredka v nasih stremljenjih po društvenem zivljenju. Cimvec drustev, tim zivahnejše je delovanje. Kulturo kakega naroda ceni se po stevilu njegovih drustev.

Da pa novo društvo ne bo ostalo samo na papirju, kot se to tako rado dogaja tukaj, nam jamei odbor, kateri si je v svesti stavljeni si naloge in kateri je kot en moz pripravljen delovati z pozrtvovanjem in vstrajnostjo ter dokazati nepobitno potrebo obstoja društva.

Pozivamo vse rojake, ki zelijo napredek slovenske naselbine tukaj in ki se cutijo kot del te naselbine, naj pazljivo, precitajo prevzviseni cilj in program Slovenske Podružnice «Slavije» ter naj, ako se z istim strinjajo, pristopijo k društvu, doprinasajoc s tem svoj delež k ozivotvorjenju vzvisene naloge «SLAVIJE».

STRASEN UDAREC.

Z odlokom od 14. jan. 1928 je goriski prefekt rapustil upravni odbor Zadružne zveze v Gorici in imenoval izrednega komisarja dr. Likurga Petrella. V Zadružni zvezi v Gorici je bilo velanjenih okoli 170 zadrug, med njimi 70 rajfajznovk, ostale pa so bile produktivne zadruge, po vecini mlekarke in vinarke. Zadružna zveza v Gorici je predstavljala glavni steber slovanskega kmetskega gospodarstva na Goriskem. Sedaj je zvezi odvzeta možnost samostojnega kretanja in odlocevanja ter je vključena v uradni fasistovski rezim.

To je jasno, da hocejo popolnoma uniciti slovenstvo na Goriskem, in sicer postopoma in premisljeno. Poitalijanci so vse sole, nato so razpustili vse prosvetne organizacije, za njimi dijaske in sportne. Treba je bilo narod se gospodarsko uniciti! Slovenec naj placuje samo davke, odrinjen je pa povsod, kjer gre za zaslužek, kruh. Ne dobi koncesij, drzavnih sluzb. Vsled tega se narod trumoma izseljuje. Sedaj so se polastili se slovenske gospodarske organizacije. Za Puljem in Trstom je pršla se Gorica.

Zadružna zveza se je ustanovila

1. 1903. Letos bi praznovala 25-letnico. Imela je 47 000 članov. Lansko leto je imela 25 milijonov lir prometa in je največja slovanska zadružna organizacija v Italiji.

Nobenega stvarnega razloga ni bilo za razpust. Sedaj bo slovenski denar, zbran v zadružni organizaciji, sluzil v raznarodovanje slovanskega ljudstva in v njegovo gospodarsko zasuznjenje in v gospodarsko okrepitev fasistov in drugih laskih priseljencev. To je pravi rop proti vsem pravnim pojmom in navadam, poseg v najelementarnejše pravice, da smejo zadružniki, ki so osnovali zvezo, le-to po svojih izvoljenih zastopnikih sami upravljati in s svojim denarjem sami razpolagati. Niti carska Rusija niti predvojna Nemcija se nista na tak nacín borili proti svojim narodnim manjsinam in se n. pr. zadružnih naprav Poljakov, nista nikoli dotikali. To je strasen udarec, ki ga je fasizem zadel slovenskemu ljudstvu, toda unčil ga ne bo. Pravica se zivi! Prisel bo dan, ko bo konce tega silnega zatiranja.

CENTRALNA BIBLIOTEKA.

Centralna biblioteka se je v zadnjem casu ustanovila v Buenos Airesu za naše izseljence. Njen namen ja: I.) izposojevati lepe in koristne knjige; II.) ustanavljati podružnice povsod, kjer so vecje skupine Slovencev ali Slovanov in je pravilno poslovanje podružnice zajameeno po zanesljivih osebah.

Centralna biblioteka se nahaja v Slovenski pisarni, Donato Alvarez 2518, Buenos Aires. Vsak, kdor si hoce knjige izposojati, mora vplacati kavejjo \$ 2. Knjige se izposojajo na izkaznico, ki jo je treba imeti pri vsakem izposojilu s seboj. Kdor naroca knjige pismeno, mora v pismu priloziti izkaznico, ki se mu potem v poslani knjigi vrne. Lastnik izkaznice je odgovoren za vsako poskodbo ali izgubo knjige in poravna tozadevne stroške. Izposojilna doba traja 14 dni. Podaljsati se more proti obvestilu na Centralno biblioteko in proti doplacenju takse. Te so 10, 20, 30, 50 ctv. t. j. v sorazmerju z vrednostjo knjige. Kdor knjige pravocasno ne vrne, se obvesti, da je kavejja zapadla. Nihee se ne more izposoditi na isto izkaznico novih knjig, dokler ni vrnil prejsnjih.

Pisali smo v domovino po knjige in upamo, da bomo v par mesecih imeli do 2000 knjig.

IZSELJENISKE NOVICE.

Iz Cordobe porocajo, da so tam ustanovili prosvetno društvo, ki steje ze zdaj do 40 članov, skoraj samih Slovencev. Pisejo tudi, kako so si preskrbeli po ceni drustvene prostore. Vzeli so v najem hiso s petimi sobami, tri sobe so ohranili drustveniki proti primerni placu zase, za dve sobi pa bo društvo placevalo le malenkostno svoto. Kupili so tudi za društvo vso potrebno opravo, mize in stole. V društvu bodo imeli citalnico, pouk, keglisce itd.

Iz Paraná pise g. A. F.: «Zelim novemu listu trdne korenine in močno steblo, da bi mnogo sadu obrodil. Naj bi v listu imeli mi izseljenci svojo zascito. Nihee ne zna vsega, pouk je kos kruha. — Vseh Slovencev je nas tukaj 23.

Dnevna placa je \$ 3.50, le malo jih je, ki imajo \$ 4, Zidarji imajo 4—6 — 6½, mizarji od \$ 4—6, le redkokdo ima \$ 7. — Do \$ 4 pride le tisti, ki je stalen v delu. Jaz sem tukaj 17 mesecev, prve tri mesece sem imel le po \$ 3.50, potem 2 meseca po \$ 3.75. V januarju 1927 sem stopil za kurjaca pri tovarni apna z mesecno placa \$ 120 in se posebej dobim na mesec \$ 15—30. Lahko rečem, da mi gre prav dobro. Mnogo Slovencev je dobilo delo, ali \$ 3.50 jim ni slo v glavo, pustili so in odsli, toda le na slabše.»

Predavanje se je vrsilo dne 23. jan. t. l. na sestanku Slovencev v Jugoslovanskem domu na Boki o slovanstvu, dne 12. febr. pa v društvu «Radnik» v Dock Sudu o zaruznistvu.

Nasim dragim rojakom na znanje. Vsem nasim rojakom javimo, da je prisel iz Evrope precast. g. Anton Mrkun, zupnik s Homea, in bo nekaj casa ostal v Argentini. Masuje vsak delavnik in v nedeljo v cerkvi N. S. del Socorro. Vsak Slovenec in Slovenka lahko opravi sv. zakramente, zlasti sedaj za Veliko noc pri domacem duhovniku. Cerkev Socorro najdete, ako greste od Angleskega parka pri pristanišeu mimo spomenika Leandra Alema nekoliko v klanec po ulici Juneal do visine 876. Kmalu vrhu klanca se nahaja imenovana cerkev. Pridite od 9. do 10. ure v zakristijo in poklicite «sacerdote eslavoo» v spovednico.—Gospod zupnik bo skusal urediti sluzbo bozjo za Hrvate in za Slovence v Buenos Airesu, in sicer za Hrvate na Boki v cerkvi sv. Janeza Ev. Tu in v okolici je najvece Hrvatrov. Slovenci, ki stanujejo na Boki ali okolici, so vabljeni, da pridejo k hrvatski sluzbi bozji. Slovenska sluzba bozja se pa bo vrsila v cerkvi misijonarjev, ki se nahaja na vogalu cest Donato Alvarez in Avenida San Martin, ne dalec od postaje La Paternal. Toceneje bomo javili v prihodnji stevilki Izseljenca. Sedaj pa ze povabimo vse pevce in pevke, ki bi hotele sodelovati pri cerkvenem pevskem zboru, da bi po dopisnici javili svojo pripravljenost na urednistvo Izseljenca, Mercedes 2879, Capital.

Minister Gosar je pred finančnim odborom v Belgradu dne 14. jan. t. l. porocal med drugim tudi o izseljenistvu. Po njegovem poročilu se je izseljeniska sluzba izpopolnila, skrb za izseljence je intenzivnejša. Pripravljala dela za konvencijo za zascito delavcev in njihovem zavarovanju v drugih drzavah, posebno v Nemciji in Franciji, so v polnem teku.

Rafaelova družba, ki ima skrbeti za izseljence, se je ustanovila, ozir. prenovila v Ljubljani meseca novembra preteklega leta. Zelimo, da bi družba res tudi delovala.

Izseljeniski urad je ustanovila ljubljanska oblastna skupščina v decemberskem zasedanju lanskega leta. O namenu tega urada izpregovorimo drugic kaj vec.

Do tisoc izseljencev prihaja povprečno vsak dan z ladjami v Buenos Aires iz Evrope in Azije. Argentina je poljedelska dezela, zato je umljivo, da tako velike množice ne morejo dobiti takoj delo. Ce ga dobe, ja pa mnogokrat slabo placano. Cuje se, da nekateri posestniki ozir. najemniki do skrajnosti izrabljajo uboge delavce.

Tramvajsko podjetje Lacroze je prejelo od buenosairiske občine do-

Cetrta nedelja v postu.
18. 3. 1928.

Na cetrto nedeljo v postu se cita sv. evangelij po sv. Janezu v 6 poglavju od I. do 15. vrste. Govori o cudeznem nasicenju 5.000 moz v pussavi. To cudezno nasicenje je predpoda svetega obhajila, h kateremu smo povabljeni zlasti v postnem casu. Kristus sam nas zagotavlja: «Ako ne boste jedli mesa Sinu clovekovega in ne pili njegove krvi, ne boste imeli zivljenja v sebi». (Jan. 6.54). Danasnji sv. evangelij nas torej opominja na velikonočno sveto obhajilo: «Bila je pa blizu velika noc».

Pri zadnji večerji je rekel bozji Zvelicar svojim apostolom: «Zeljno sem hrepenel jesti z vami to velikonočno jagnje». (Lk. 22. 15). Istotako nas klic in vabi tudi danes: «Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obtezeni in jaz vas bom pozivil.» (Mt. II. 28) Preljubi v Gospodu, ne presliši tega klica. Kristus te hoče potegniti iz greha, ti zaceliti rane, odvzeti slabosti, eno telo in eno meso hoče biti s teboj; po tvojih zilah naj se ne pretaka vec gresna kri, ampak bozja, in tvoje telo naj prejme kal castitega vstajenja in vecnega proslavljenja. O kolika milost, nikar je ne zamudi!

Ako ne mores priti v Buenos Aires k slovenskemu spovedniku in ne znas kasteljankega jezika, da bi mogel iti k spanskemu duhovniku k spovedi, potem ti svetujem, da obudiš v svojem sreju popoln kes in prejmi Jezusa na duhovni nacin, t. j. da zahrepenis po prejemu Jezusa Kristusa v sev. obhajilu.

Kakor hitro pa ti bo dana možnost opraviti sv. zakramente pri slov. duhovniku, moras to storiti.

Peta postna ali tiha nedelja
25. 3. 1928.

To nedeljo slisimo po cerkvah evangelij po sv. Janezu v 8 poglavju od 46 do 59 vrste. Jezus je Judom ocital: «Ako vam resnico govorim, zakaj ne verujete? Kdor je iz Boga, poslusna besede bozje. Vsled tega vi ne poslusate, ker niste iz Boga». Judje so bili razdrazeni in so hoteli Jezusa umoriti. Jezus pa se je skril in je sel iz templja.

Od tihe nedelje naprej moramo premisljevati zlasti trpljenje Jezusovo. Saj je Jezus trpel radi nas in za nas. Zamislimo se v to neskoncno trpljenje, da bo nasa pokora popolna! Kristus v danasnjem evangeliju slovesno in odločno izjavi da je

brez greha, da je ucitelj resnice in vecni Bog: «Preden je bil Abraham, sem jaz». Njegovi sovrazniki pa mu odgovarjajo z zasramovanjem, ces da je «Samaritan», da ima «hudega duha», da preklinja Boga. Ze so ga hoteli kamenjati. Jezus pa se je skril, ker se ni prisla ura njegovega trpljenja in njegove smrti.

Jezusovo trpljenje se pa v nekem pomenu se vedno nadaljuje in bo trajalo do konca sveta. Tudi dandanes zasmehujejo in zasramujejo Kristusa, njegov nauk, njegovo Cerkev, oznanjevalce njegovega nauka in vse, ki verujejo vanj. To pa te naj ne vznemirja. Saj je Kristus napovedal: «Ako so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas.» (Yn. 15. 20.) Ako te zmerjajo radi vere ali iz drugih vzrokov, tolazi se z Jezusom, kateremu si s tem vsaj nekoliko podoben. Saj je rekel: Ucenee ni brez ucenika. Ucenca je zadosti, da je kakor njegov ucenik.» (Mt. 10. 24. 25).

Sesta postna ali cvetna nedelja
1. 4. 1928.

Te dan se cita evangelij po sv. Mateju v 21. poglavju od I. do 9. vrste. Jezus je slovesno jahal v Jeruzalem. «Silno veliko ljudi pa je razgrinjalo svoja oblácila po potu; drugi pa so sekali veje z dreves in stlali na pot. Mnozice pa, ki so sle spredaj in zadaj, so ypile reko: «Hosana Sinu Davidevemu! Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem!».

Casten dan za Jezusa neposredno pred trpljenjem! Saj se zacenja z danasnjo cvetno nedeljo veliki teden, teden skrivnosti polnega trpljenja Jezusovega in njegove odresilne smrti na krizu. Prej so bozje Zvelicarja njegovi sovrazniki zasramovali in obrekovali, danes ga njegovi prijatelji castijo in slavijo. Prerok Zaharija je prerokoval tak slovesen vhod v Jeruzalem. Da je spolnil Jezus to prerokovanje, je hotel se enkrat prepriicati vse ljudstvo, da je obljubljeni Mesija. Zal, da se je veseli klic evetne nedelje: «hosana» kmalu spremenil v grozni klic velikega petka: «krizaj ga!» Zvelicarja zatajijo in zapustijo.

Dragi, tako se tvoje misljenje ne sme spreminjati! Cimbolj zasramuje nevera Jezusa in ga sovrazi ter preganja gresna strast, s tem vecjim veseljem ga moras ti castiti, slaviti in moliti kot svojega Boga. V. trdni veri, neomahljivi zvestobi in goreci ljubezni ga pozdravljaj: «Blagos-

lovljen, ki pride v imenu Gospodovem!»

IZ ARGENTINSKE ZGODOVINE.

Argentino je odkril 1. 1508. Juan Diaz de Solis, ko je na svojem potovanju prisel v Rio de la Plata. Ker je ob izlivu v morje ta reka tako široka, da ni mogoce videti druge obale, je Diaz mislil, da je to morje. Ker pa je bila voda sladka, jo je imenoval «Sladko morje» (Mar dulce). Pozneje je Magalhaens odkril juzni del Patagonije. Dasi so Diaza ubili Indijanci s pusico, vendar so njegovi ljudje prodrli prav do Perua. Ko so se na povratku ustavili v Braziliji, so jim ondotni Indijanci pripovedovali o velikih mnozinah zlata in srebra, ki se nahaja v Kordiljerah. Spanci so sli tjakaj in se vrnili z veliko mnozino zlata in srebra. Del srebra jim je ob vkrcavanju padel v Sladko morje, zato so ga odslej imenovali Srebrno reko-Rio de la Plata (rio-reka, plata-srebro). Drugi zopet trdijo, da se ta reka imenuje «srburna», ker so po nji izvazali srebro.

Spanci so si morali vsako ped zemlje priboriti, ker domacini Indijanci — 20 velikih plemen — niso dobrovoljno gledali na novodoslece. Kljub vsem zaprekam so Spanci napredovali. Nesrecnemu Solisu je 1. 1526. bil naslednik Bostjan Caboto. V-okolici danasnjega Rosaria pri izlivu Carcarane v reko Paraná so ustanovili trdnjavo Sveti Duh — Fuerte Espiritu Santo. Okrozje rek Paraná in Uruguay je bilo tedaj preiskano.

L. 1535. je don Pedro Mendoza, bogati castnik Karla V., podvzel osnutek nove naselbine pod pogojem, da bo imenovan za guvernerja vseh dezela, ki jih bo odkril do 200 milj v notranjosti. S 14 ladjami in 2000 ljudmi je odpotoval v Ameriko, kjer je postavil temelj kolonije in mesta Buenos Aires in obnovil trdnjavo Sv. Duha, docim je njegov namestnik Ayolas ustanovil na reki Paraguay mesto Asunción (1536). Po smrti Mendoze in Ayolasa je 20 let upravljal novo kolonijo Martones de Irala, ki se mu je po triletnem potovanju posrecllo dobiti zvezo s Spanci v Peru. Osvojitelji, ki so prisli iz Chile preko And, so kljub neprijateljstvu Indijancev ustanovili mesta: Santiago del Estero (1552), Mendoza (1560), Tucumán (1565), Cordoba (1573), Salta (1582).

Jujuy (1592) itd. To so sedaj mesta, a tedaj so bila le utrjena taboisea. Guverner Juan de Garay je ustanovil mesto Santa Fe (1593) obnovil je tudi mesto Buenos Aires ki mu je dal ime: Ciudad de la Trinidad y Puerto de Santa María de Buenos Aires (meto presv. Trojice in pristanisce sv. Marije lepega vremena). Osnoval je tudi mesto Corrientes (1588).

(Dalje prihodnjic.)

NAROCNINA IN SOTRUDNISTVO

Narocnino za Izeljenca za letosnje leto znasa \$ 2. List bo izhajal vsakega prvega dne v mesecu. Kdor takoj placa \$ 2, mu posljemo brezplačno krasno brosuru «Pozdrav iz domovine». — Nimano naslovov Zato posiljamo na naslove, ki jih imamo, po vec izvodov lista z izkretno prosnjo, da med prijatelji sirijo list, nobirajo narocnino in jo nam posiljajo. Naj se za dobro stvar tudi nekoliko zrtvujejo. Vsakega, ki lista ne vrne, bomo smatrali za narocnika. Prosimo prav vse, da bi nam posiljali naslove nesih ljudi. Tudi prosimo vse tiste, ki premene svojo bivalisce, da nam naznarijo svojo novo bivalisce. — Obenem prosimo vse, da bi bili sotrudniki pri listu. Pisite nam, kako se vam godi, kakset je kraj, kjer delate, koliko je va Sem kraju, kaksno placo imate, kd se je porocil, rodil, umrl itd. N treba velikih pisem. Porocila na bodo kratka. Za vse vam bomo hvalezni. — Vse: denar in dopis posiljajte na naslov:

Izeljenec, Mercedes 2879,
Villa Devoto, Buenos Aires.

OPOMBA.

Citatelji naj oprostite, ker tiskar na nima slovenskih crk c, s, z strehico. Narocila jih je v Severni Ameriki, tretja številka bo ze tiskana s pravilnimi crkami.

POSTA.

V "Slovenski Pisarni" imajo sledece rojaki in rojakinje pisma: Alice Trcfal in Marija Kranje, Anton Grdun, Jurj Kobetic, Pavel Glazar, Jakob Delost, Joze Skoda, Florjan Raspet, Jakob Torkar, Begus Peter in Nuncijs (Bac).

Imenovani se naprosajo, da se cim prej prigrasijo, ker v nasprotnem slucaju se posljejo pisma nazaj v domovino.

? ? ?

ŽELITE PRITI DO ZEMLJE

IN POSTATI SAM SVOJ GOSPOD, NE DA

BI ZATO MORALI IMETI KAPITALA

? ? ?

Precitajte pazljivo clanek v danasnji številki pod naslovom:

«Zemlja»

Posreduje: "SLOVENSKA PISARNA"

Donato Alvarez 2518 — (La Paternal) — Buenos Aires

«Ameriko» napravijo v Argentini najbolj gotovo tisti, ki se posvetijo obdelovanju zemlje